

Arkiv: FA-P52, TI-&00
JournalpostID: 26/15517
Saksbehandler: Arnt Oluf Eide
Dato: 23.02.2026

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
31/2026	Utvalg for samfunnsutvikling, bærekraft og tekniske tjenester	16.04.2026

Revidering av Forskrift om fartsgrenser på Mjøsa mm. - høring

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Utvalg for samfunnsutvikling, bærekraft og tekniske tjenester vedtar å legge forslag om revidert Forskrift om fartsgrenser på Mjøsa mm. ut på offentlig høring.

Vedlegg i saken:

25.02.2026 Forslag til revidert forskrift om fartsgrenser på Mjøsa mm.
25.02.2026 Høringsnotat - kommentarer til de enkelte bestemmelsene
18.03.2026 Oppfordring til å endre forskrift 08.25 - Kystverket

Utvalg for samfunnsutvikling, bærekraft og tekniske tjenester 16.04.2026:

Behandling:

Som kommunedirektørens innstilling. Enstemmig vedtatt.

SBT- 31/2026 Vedtak:

Utvalg for samfunnsutvikling, bærekraft og tekniske tjenester vedtar å legge forslag om revidert Forskrift om fartsgrenser på Mjøsa mm. ut på offentlig høring.

Fakta

Bakgrunn

Lokale forskrifter om fartsgrenser som ikke var hjemlet i havne- og farvannsloven av 2019, ble opphevet med virkning fra 1. januar 2022. Dette innebar at tidligere lokal forskrift om fartsgrenser på Mjøsa, Gudbrandsdalslågen og Vormå (forskrift 25. november 1999 nr. 1234) opphørte, jf. forskrift 21. april 2021 nr. 1205. Etter opphevingen stod Mjøsa uten gjeldende fartsregulering, ettersom den statlige forskriften om fartsgrenser på sjøen ikke inkluderte Mjøsa.

På bakgrunn av dette vedtok kommunene rundt Mjøsa i 2023 og 2024 en felles lokal forskrift om fartsgrenser på Mjøsa m.m., med ikrafttredelse 1. januar 2024. Forskriften ble fastsatt av

kommunestyrene i syv kommuner (Lillehammer, Ringsaker, Gjøvik, Østre Toten, Hamar, Stange og Eidsvoll). Den regulerer ferdsel med fritidsfartøy innenfor kommunenes grenser og fastsetter en generell fartsgrense på 5 knop innenfor 100 meter fra land, brygger og faste installasjoner.

Kommunestyret i Gjøvik vedtok 25.01.24 at forskriften skulle evalueres etter at den hadde virket i to år for å sikre at den virker etter hensikten.

Erfaringen etter innføringen av forskriften i 2024, samt oppfordring fra Kystverket om å gjøre noen presiseringer og endringer, har ført til at kommunene nå har utarbeidet et forslag til revidert forskrift. Formålet med revidert forskrift er å sikre en mer ensartet, tydelig og korrekt regulering av ferdsel på Mjøsa, tilpasset dagens forvaltningsstruktur etter havne- og farvannsloven. Forskriften foreslås å tre i kraft straks ved kommunestyrenes vedtak og vil da erstatte forskriften som tredde i kraft 1. januar 2024.

Utvalg for samfunnsutvikling, bærekraft og tekniske tjenester er delegert myndighet etter Lov om motorferdsel i utmark. Utvalget kan vedta å legge saken ut på høring. Forskriften legges deretter frem til sluttbehandling i kommunestyret.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er kommunen som selv kan gi dispensasjon fra forskriftens bestemmelser. Tidligere var det henvist til Politimesteren, hvilket kommunen ikke hadde hjemmel til.

Miljømessige konsekvenser

Ingen endringer fra opprinnelig forskrift.

Konsekvenser for folkehelsen

Ingen endringer fra opprinnelig forskrift.

Egenvurdering

Drøfting

En revidert lokal forskrift om fartsgrenser på Mjøsa vil være et viktig virkemiddel for å klargjøre vilkårene for ferdsel med fritidsfartøy på Mjøsa og Vormo innenfor kommunegrensene. Den nye utkastet om en revidert forskrift bygger videre på erfaringene etter at forskriften tredde i kraft, men inneholder flere justeringer og språklige forbedringer som gir et klarere og mer enhetlig regelverk.

Fartsgrensen på 5 knop innenfor 100 meter fra land har historisk vært godt kjent for brukere av Mjøsa og er en videreføring av tidligere lokal forskrift og av den forskriften som tredde i kraft i 2024. Samtidig er enkelte bestemmelser forenklet, og den tidligere detaljerte opplistingen av faste og flytende installasjoner er erstattet med en klarere og mer samlet beskrivelse lik de bestemmelsene vi finner langs kysten. Dette bidrar til en mer oversiktlig bestemmelse, samtidig som hensynet til anleggsområder fortsatt ivaretas gjennom ordlyden.

Alternative løsninger

Kommunestyret i Gjøvik vedtok 25.01.2024 at ved revisjon av forskriften skal Gjøvik kommune arbeide for:

1. Av hensyn til fuglelivet settes avstandsgrensen på 5 knop til 200 meter fra land, havner,

- brygger og andre installasjoner.
2. Denne grensen skal også gjelde utenfor naturreservater i Mjøsa.
 3. Det etableres fysiske markeringer av reservatgrensene i vann.

Disse punktene har tidligere vært diskutert og vurdert i arbeidsgruppa som har arbeidet med forskriften med representanter fra alle involverte kommuner. Punktene fra Gjøvik kommune vil på nytt bli tatt opp til vurdering i arbeidsgruppa sammen med høringsinnspillene som kommer inn.

Konklusjon

Samlet sett innebærer revisjonen av forskriften en forenkling og tydeligere presisering av det eksisterende regelverket. Forslaget til revidert forskrift fremstår som juridisk tydeligere og enklere å håndheve. Endringene forventes å bidra til bedre sikkerhet, likebehandling og mer effektiv forvaltning av ferdselen på Mjøsa.